
Circular 2023

Prevenió d'Inundacions i d'altres riscos
derivats de les inclemències meteorològiques

GENERALITAT
VALENCIANA

S+EM AGÈNCIA
DE SEGURETAT I
EMERGÈNCIES

Introducció

Entre el final de l'estiu i la tardor sol ser el període més probable en el qual es produeixen pluges molt intenses i les crescudes de cabal en rius i barrancs. En qualsevol cas, la resta de l'any pot succeir d'igual manera: és obligada l'atenció **permanent** per a activar l'operativa de resposta davant possibles incidències.

L'Agència Valenciana de Seguretat i Resposta a les Emergències – **AVSRE**- difon aquesta circular perquè **el pla de resposta al risc d'inundació** que ha de tindre cada organització **es revise** per a tindre'l de nou a punt a la fi de l'estiu.

La **Campanya de Prevenció d'Inundacions i altres riscos derivats d'inclemències meteorològiques** recorda que ha d'haver-hi plans d'actuació i resposta davant inundacions que són gestionats per l'administració local, les empreses que operen i subministren serveis bàsics i els organismes i serveis públics d'intervenció i suport. Cal no oblidar que hi ha [mesures d'autoprotecció ciutadana](#) que ajuden a pal·liar les conseqüències; difondre-les és cosa de tots.

Accions realitzades per l'AVSRE com a preparació de la Campanya d'Inundacions:

Actualitzar i millorar la documentació per a la gestió del risc d'inundacions incorporada en la pàgina web www.112cv.gva.es.

Gestionar, en 2023, en la seua tercera edició, la campanya d'ajudes per a l'elaboració de plans municipals enfront de riscos en matèria de protecció civil:

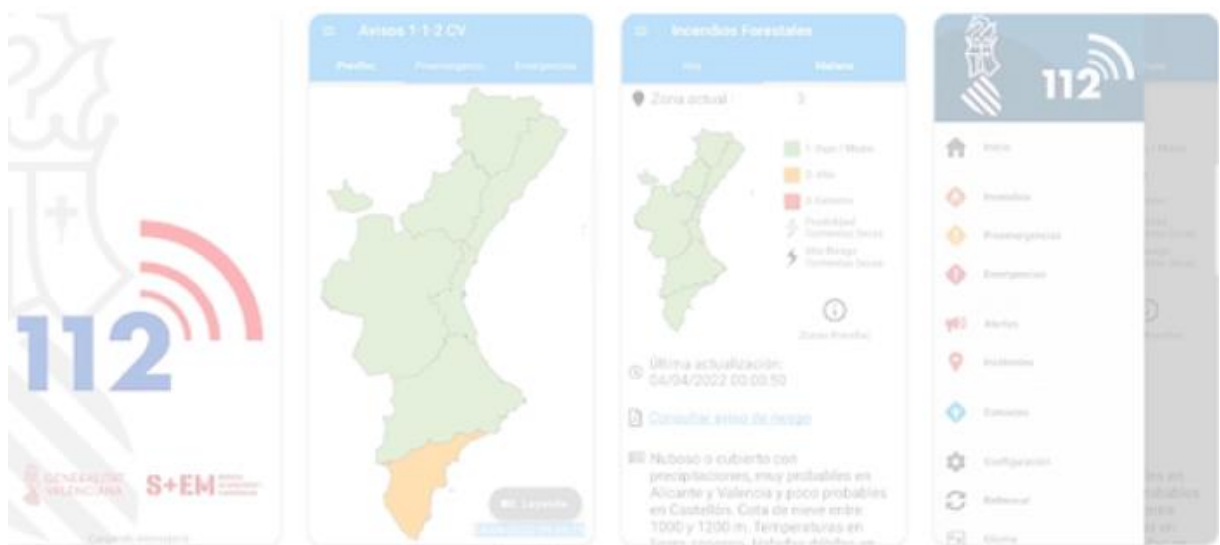
- ✘ Els 542 municipis de la Comunitat han de tindre el seu pla territorial d'emergències -PTM-: En l'actualitat, 451 ajuntaments tenen aprovat el PTM, i són 70 els municipis que estan en procés d'elaboració.
- ✘ Dels 227 ajuntaments amb obligació de redactar el pla d'actuació municipal enfront d'inundacions –PAM IN-, 110 ho tenen aprovat, 53 estan en el procés d'aprovació i 40 estan redactant-lo.
- ✘ Quan finalitze la Campanya 2023-24 s'espera que el 89,4% dels ajuntaments amb risc alt o mitjà d'inundació tinguen ja redactat el seu pla d'actuació municipal enfront del risc d'inundacions.

El **Centre de Coordinació d'Emergències de la Generalitat (CCE)** que és un servei 24 hores, ha actualitzat l'operatiu per a la campanya d'inundacions:

- ✘ S'ha revisat el protocol de contacte amb el servei de predicció de l'Agència Estatal de Meteorologia -Aemet- per a l'ajust de les preemergències que deriven del pronòstic meteorològic de pluges, tempestes i estat de la mar.
- ✘ Es manté permanentment la comunicació amb les confederacions hidrogràfiques del Xúquer, Segura i Ebre quant al seguiment de cabals i el procés que porta a la declaració d'una situació d'emergència.
- ✘ El CCE transmet els **avisos d'activació d'emergència** i dades d'abast als responsables municipals, quan s'activen els avisos.
- ✘ Enguany, després de les eleccions municipals, s'ha sol·licitat la revisió als contactes dels 'responsables municipals', que cada corporació determine (telèfons de contacte directe, per SMS i correus electrònics de notificació). Els ajuntaments han de comprovar que els avisos arriben als destinataris correctes. En cas que ens siga així contacten amb l'AVSRE per a informar de les modificacions que siguen necessàries.
- ✘ Des d'enguany està actiu el sistema d'alerta a la població mitjançant la **Xarxa d'Alerta Nacional**, que permet l'enviament de missatges als telèfons mòbils d'aquelles situacions d'especial gravetat i que impliquen actuacions per part de les persones receptores. És un sistema d'ampli abast i que es completa amb l'aplicació Avisos1·1·2 CV que informa de les preemergències i emergències vigents i de la seua evolució: Es recomana la seua descàrrega en el telèfon mòbil d'aquesta última.
- ✘ El **gabinet d'informació de l'AVSRE** difon els avisos oficials, els consells específics i les incidències relacionades confirmades. L'actualització constant de les **xarxes socials** i de la pàgina **web 112cv.gva.es** permet que els mitjans de comunicació coneguen la situació a cada moment i ajuda al fet que les persones

residents o de visita en la Comunitat Valenciana tinguen informació d'abast immediata.

- ✘ Es compta amb la **xarxa de ràdio digital d'emergència COMDES**. Assegura la comunicació per ràdio de les bases i flotes de vehicles d'intervenció, i la intercomunicació entre serveis en aquells llocs on s'ha de gestionar l'emergència amb la participació de tots els implicats, inclosos els mitjans extraordinaris (Forces Armades, mitjans d'altres comunitats, voluntariat...).
- ✘ En tot moment de l'any, el **telèfon 1·1·2 Comunitat Valenciana**, atén qualsevol emergència o notícia d'abast referida a inundacions que ciutadans o ajuntaments informen. La transmissió als serveis d'intervenció és immediata, perquè hi ha integració en el sistema únic de gestió 1·1·2 Comunitat Valenciana.
- ✘ L'aplicació **Avisos 1·1·2 CV** (<https://www.112cv.gva.es/es/app-gva-112-avisos>) permet conèixer en tot moment l'estat dels avisos per riscos meteorològics

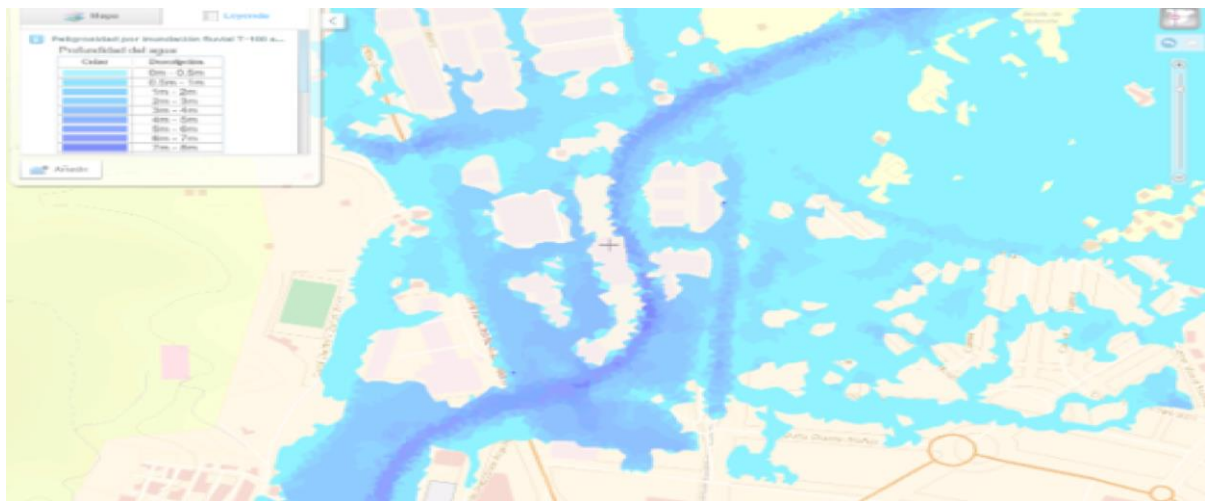

Bones pràctiques de l'Administració local

Atés que no hi ha certesa al 100% ni en les prediccions meteorològiques, ni en la forma en què les crescudes poden afectar el territori, és necessària la implicació de l'Administració **local**, tal com s'assenyala en la Llei, en les tasques de **seguiment de pluges intenses, crescudes en barrancs, acumulació d'aigües en punts conflictius**:

- ✘ L'alcaldia i la seua corporació, al costat dels serveis municipals, tenen com a guia d'actuació el **Pla d'Actuació Municipal d'Inundacions (PAM IN)** o el **Pla Territorial Municipal d'Emergències (PTME)**.
- ✘ És el moment d'actualitzar i revisar tant els **directoris telefònics** com el **catàleg municipal de mitjans i recursos**, a fi de comprovar la seua operativitat.
- ✘ Els tècnics municipals han de revisar l'operativitat del Pla municipal i considerar els elements clau del risc en el seu municipi, conformement amb l'experiència acumulada en els últims anys.
- ✘ Cal comprovar que en les reguardes policials i els serveis essencials el Pla és conegut, cada any és necessària la posada a punt i elaborar procediments operatius per a facilitar la seua execució i desplegament en punts de vigilància i les zones vulnerables al risc. Es recomanen reunions informatives amb els integrants del Pla a l'inici de la campanya, especialment en les noves corporacions.
- ✘ Com a labor preventiva, cal fer arribar als ciutadans de les barriades i urbanitzacions més vulnerables, les circulars amb [consells a la població davant el risc d'inundacions](#).
- ✘ S'ha de tindre en compte, que **en funció dels diferents avisos meteorològics de l'AEMET, algunes activitats a l'aire lliure s'han de limitar**, i és una bona pràctica avisar, a més dels ciutadans, a aquelles entitats turístiques i empreses que realitzen les seues activitats en aquests entorns.
- ✘ Igualment, serveis com els de clavegueram i carreteres han de revisar l'estat de les infraestructures. El condicionament del clavegueram i la senyalització de vies inundables són tasques inicials obligades.

- ✘ La policia local sol ser el primer servei que rep la informació transmesa pel CCE sobre la predicció i evolució dels fenòmens meteorològics adversos. A partir d'aquesta notificació, ha d'activar-se un operatiu de difusió i seguiment municipal que complemente la informació emesa pel CCE.
- ✘ A través de la policia local o el personal col·laborador que posseïska estacions meteorològiques, els ajuntaments efectuen el seguiment de la situació, registrant la intensitat i duració de la pluja. Ajudarà al fet que la màxima autoritat municipal com a responsable del Pla prenguen les decisions més oportunes, com a coneixedors de les incidències locals que poden desencadenar.
- ✘ Molt especial atenció a les zones baixes de marjal, camins profunds i zones d'acumulació de corrents, moltes vegades altament urbanitzades.
- ✘ Materialitzada la pluja o les crescudes en la conca hidrogràfica, els ajuntaments hauran d'intensificar la vigilància en els llits de rius, rambles, barrancs, torrenteres, etc., intercanviant informació amb els ajuntaments de la seua conca i amb el CCE (Telèfon 24 hores: 1·1·2).
- ✘ La màxima autoritat municipal com a directora del pla d'emergències, podrà activar el PAM IN o el PTME en el seu municipi perquè les decisions es recolzen en l'estructura i operativitat del pla.
- ✘ En el cas de presentar-se problemes per inundacions, el telèfon 1·1·2 Comunitat Valenciana és el mitjà més adequat de comunicar el problema perquè aquest arribe als organismes i operatius que han d'actuar per a la seua resolució.

Bones pràctiques dels centres de control dels serveis bàsics

Caldre recordar als centres de control que operen en els **serveis bàsics** de subministraments, serveis i infraestructures, que **actualitzen els seus plans de contingència i intervenció** per a assegurar que els serveis no es vegen compromesos davant els cada vegada més freqüents avisos de fenòmens adversos relacionats amb inundacions.

En cas que aquests serveis es vegen compromesos parcialment o totalment, és necessària la seua notificació a l'AVSRE a través del telèfon 1·1·2.

Bones pràctiques davant d'altres riscos derivats d'inclemències meteorològiques

---

En aquestes situacions meteorològiques, a causa de la dificultat de combatre aquests fenòmens, el **seguiment dels consells i l'actitud de la població**, a través de l'adopció de mesures preventives i d'autoprotecció, resulta essencial en la reducció del nombre potencial de successos.

Com s'ha indicat anteriorment, s'ha de tindre en compte que, **en funció dels diferents avisos meteorològics de l'AEMET, algunes activitats a l'aire lliure s'han de limitar**, i és una bona pràctica avisar, a més dels ciutadans, a aquelles entitats turístiques o empreses que realitzen les seues activitats en aquests entorns.

Principals mesures d'autoprotecció enfront dels riscos meteorològics

En cas d'Inundacions:

✘ Actuacions preventives

- Informa't del nivell de risc del teu municipi i si el lloc en què vius o treballes està situat en una zona inundable.
- Tingues preparat una farmaciola de primers auxilis.
- Per a evitar les contaminacions, col·loca els productes tòxics fora de l'abast de l'aigua.
- Resguarda els objectes de valor i els documents personals.
- Disposa d'una llanterna i d'algun mitjà per a rebre informació tenint en compte que se'n pot anar el corrent elèctric (ràdio, telèfon).
- Revisa l'habitatge. Neteja les baixants i canalitzacions.
- Retira de l'exterior de l'habitatge els objectes que puguen ser arrossegats per l'aigua.

✘ Què hem de fer quan s'inicia l'emergència?

- Quan es notifique una preemergència, procura estar informat de l'evolució de la situació. Sintonitza les emissores de ràdio i televisió que donen notícies d'això.
- Retira els vehicles de les zones que puguen inundar-se.
- Allunya't de les riberes dels rius i barrancs i no romangues en els ponts. Poden enfonsar-se i arrossegar-te en la caiguda.
- Localitza els punts més alts de la zona on et trobes per a dirigir-te cap a aquests en cas que es produïska la inundació.
- Usa de manera raonable el telèfon. No col·lapses les línies.

- Prepara't per a abandonar l'habitatge si la situació ho requereix, fent cas dels consells de les autoritats competents.
- En aqueix cas desconnecta l'electricitat, el gas i l'aigua de la casa i tanca i assegura totes les portes i accessos.
- Mai propagues rumors o notícies exagerades de danys.

✘ Recomanacions per als automobilistes

- Usa el vehicle només si és absolutament imprescindible.
- Informa't de la situació abans d'iniciar el viatge.
- Circula preferentment per carreteres principals i autopistes, moderant la velocitat.
- No intentes mai creuar un pont que oferisca dubtes sobre la seua resistència.
- Mai creus amb el teu vehicle guals que salven barrancs o altres trams de carretera si estan inundats. La força de l'aigua pot arrossegar-te.
- Si tens problemes de visibilitat per la pluja, posseïesca en el voral senyalitzant la teua situació.
- No estaciones en llits secs ni a la riba de rius, per a evitar ser sorprés per una sobtada crescuda d'aigua o riuada.
- Si és necessari abandona el vehicle. La teua vida és molt més valuosa.

✘ Tornant a la normalitat

- Efectua una revisió de l'habitatge per a comprovar que no hi ha danys.
- Comprova que funcionen correctament els serveis bàsics.
- Segueix les normes sanitàries i d'higiene que indiquen les autoritats competents.
- Siguem solidaris en les tasques de neteja.

En cas de tempesta:

- ✘ Evita romandre en llocs alts com ara cims i pujols.
- ✘ Evita romandre en camp obert. Si has de fer-ho, no et refugies sota arbres, especialment si estan aïllats i allunya't de roques grans.
- ✘ No romangues en l'aigua nadant ni en embarcacions xicotetes: atrauen els raigs amb facilitat.
- ✘ Allunya't de filats, reixats i objectes metàl·lics. No uses la bicicleta, ni botigues la roba.
- ✘ Cerca refugi a l'interior d'una edificació.
- ✘ Si estàs conduint, el cotxe tancat és un bon lloc per a romandre. Disminueix la velocitat, extrema les precaucions i no et detingues en zones on puga discórrer gran quantitat d'aigua.
- ✘ A casa tanca portes i finestres per a evitar corrents d'aire. Aquestes atrauen els raigs.
- ✘ Desconnecta els aparells elèctrics per a evitar que siguen danyats per pujades de tensió.
- ✘ Si sents una càrrega elèctrica (se t'estarrufa el cabell o sents un formigueig en la pell), significa que un llamp és pròxim. Tira't a terra amb rapidesa.

En cas de vents forts i/o temporal marítim

× Prevenió en la llar

- Revisa el teu habitatge perquè no hi haja cornises, balcons i façanes en mal estat que puguen produir caigudes de runes i enderrocs.
- Tanca portes i finestres per a evitar corrents d'aire que puguen portar al trencament i caiguda de vidres.
- Assegura elements com els tendals, les persianes i antenes.
- Retira els tests i qualsevol objecte que puga caure al carrer.

× Què s'ha de fer al carrer o al camp

- No isques si no és necessari.
- Allunya't de cases velles o en mal estat.
- Evita els murs, les tanques publicitàries, cornises i arbres.
- Els arbres ofereixen el perill de caiguda i trencament de grans branques. No transites per parcs o avingudes arbrades.
- No passes per davall de bastides o edificis en construcció.
- Els pals de llum i torres d'alta tensió són molt perillosos. Allunya't i en cas de caiguda avisa al telèfon d'emergències 1·1·2.

× Precaució en la carretera

- Si és possible evita circular. Usa preferentment el transport públic i en cas d'haver d'eixir, informa't de la predicció meteorològica.
- Redueix la velocitat a límits de seguretat. Un colp de vent pot desviar-te de la trajectòria.
- Les motos i els vehicles de grans dimensions que ofereixen una gran superfície de contacte amb el vent (camions, furgonetes o vehicles amb remolc) corren el perill de bolcar davant vents transversals.
- En cas de necessitat, para't en una zona segura i espera que amaine el vent.

✘ El temporal en zones marítimes

- Protegeix el teu habitatge davant la possible invasió de l'aigua de la mar.
- Si estàs en un càmping, roman atent a la possibilitat d'evacuació.
- No t'acostes a passejos marítimes, espigons o penya-segats. La força de l'aigua et pot arrossegar.
- No circules amb vehicles per carreteres pròximes a la línia de platja.
- Abstín-te de practicar qualsevol tipus d'esport nàutic. Si disposes d'embarcació procura assegurar el seu amarrament en un lloc resguardat.